

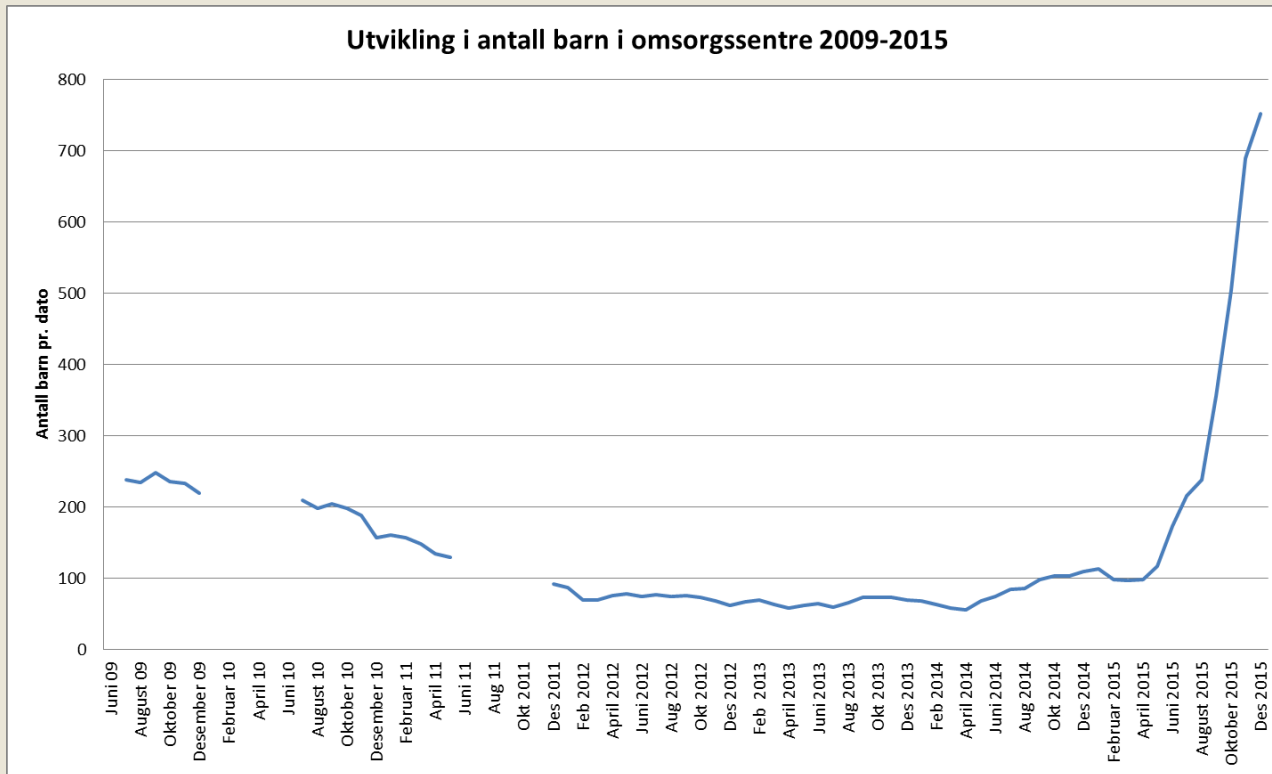
Bufetat

Samarbeid med bosettingskommuner om enslige flyktinger under 15 år -roller, ansvar og oppgaver

Pål Christian Bergstrøm
Regiondirektør – Bufetat, region nord

Barne-, ungdoms- og familieetaten

Store endringer i ankomst over tid

Antall ankomster er et område vi ikke kan styre.

Vekst fra våren 2014, men kraftig vekst fra mai 2015 og utover høsten.

Aldri vært på et høyere antall enslige mindreårige enn vi er på i dag.

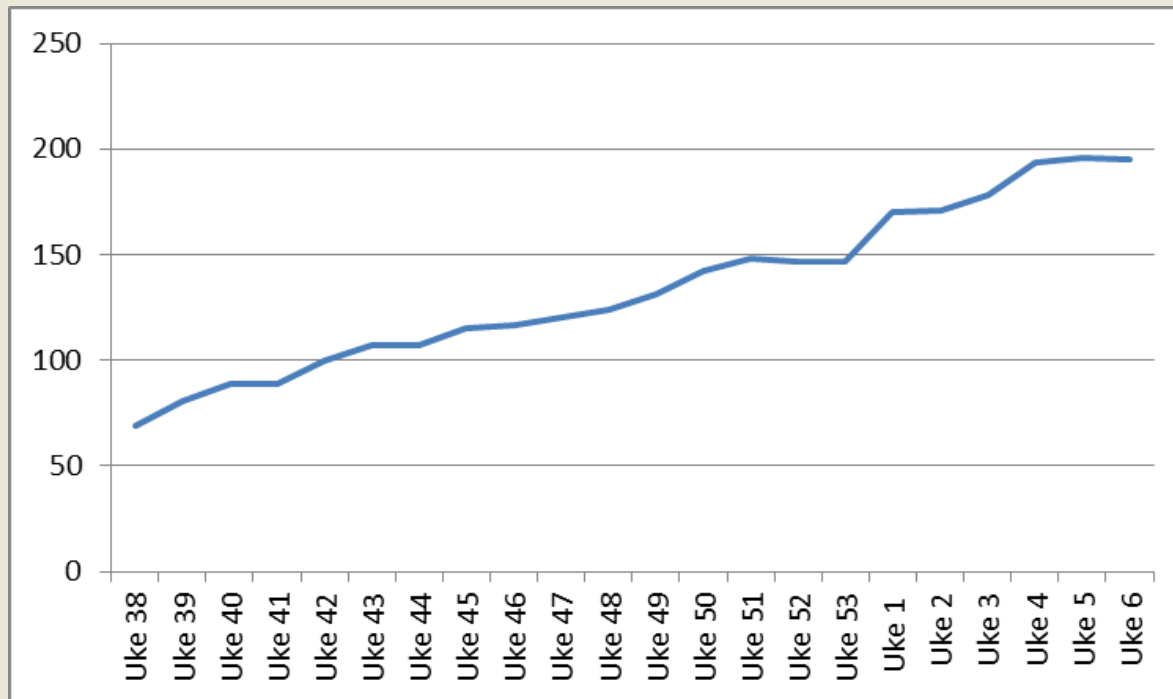
I 2015 kom det totalt 859 EMA under 15 år. Pr. uke 7 2016 er det plassert 736 i omsorgssentre.

Utvikling i antall bosettingsklare enslige under 15 år i 2015 og 2016.

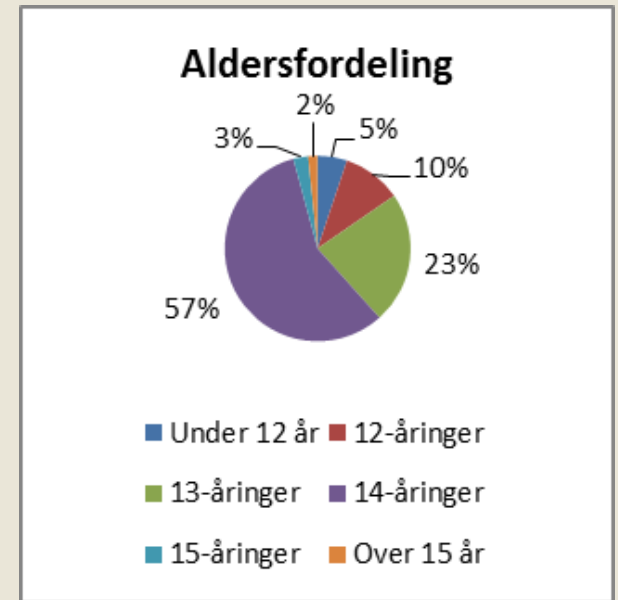
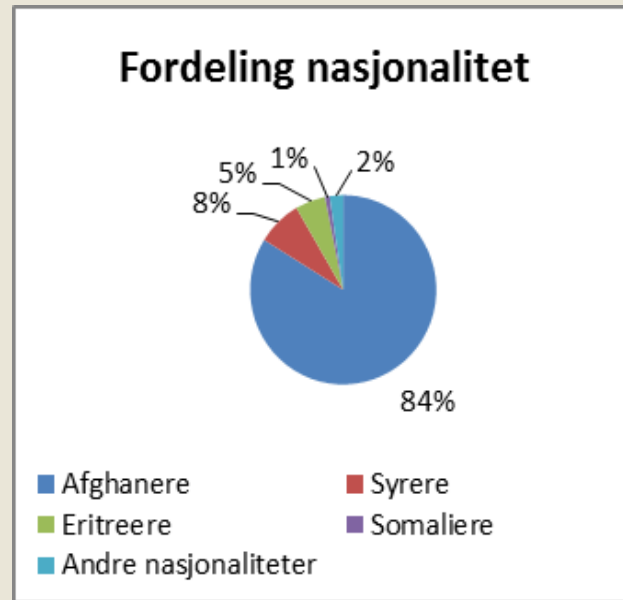
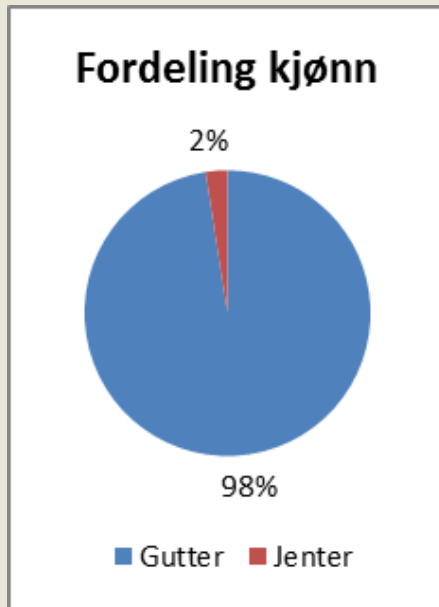
Per uke 7:

Bosatte 24

Bosettingsklare 204

Hvem er barna?

Antall ankomne enslige mindreårige asylsøkere i omsorgssentre i 2015.

Lik livssituasjon:

STATUS SOM ENSLIGE MINDREÅRIGE ASYLSØKERE

Usikkerhet om fremtiden:

- Utrygghet
- Uforutsigbarhet
- Å bære på hemmeligheter
- Konsekvenser for psykisk helse

Er i et fremmed land med fremmed språk og kultur

Uten nære omsorgspersoner

Alle trenger beskyttelse, omsorg, trygghet og oppfølging.

Bufetat sitt oppdrag

ENSLIGE MINDREÅRIGE ASYLSØKERE OG FLYKTNINGER

Tre hovedoppgaver:

1. Omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år – drift og oppfølging

2. Bosetting av barn under 15 år som får oppholdstillatelse

3. Forvaltning av refusjonsordningen

Nytt oppdrag i 2016

ENSLIGE MINDREÅRIGE ASYLSØKERE OG FLYKTNINGER

- Én stilling i hver region i Bufetat skal stilles til UDIs rådighet i et halvt år. Stillingene skal bidra til å ivareta barneperspektivet i arbeidet rundt barn og barnefamilier i asyl- og mottaksfasen.
- Region nord skal utarbeide mandat for og koordinere nettverket for det bilaterale samarbeidet mellom Bufetat og UDI knyttet til de fem stillingenes oppgaver.

Bosetting i Region nord

- 83 enslige mindreårige flyktninger under 15 år skal bosettes i Region nord i 2016
- Pr. dd har er det få vedtak om plasser i kommunene
- Prekært behov for at flere kommuner vedtar å bosette enslige mindreårige flyktninger under 15 år
- Stort behov for at kommuner som allerede bosetter ser på muligheten for å øke antallet

Bosetting av barn som får oppholdstillatelse

Overordnet mål: Barn under 15 år som har fått innvilget opphold i landet skal bli bosatt i rett kommune, med rett tiltak og til rett tid.

Dette betyr en kommune som:

- I størst mulig grad ivaretar barnets omsorgs- og hjelpebehov
- Tar hensyn til barnets slektsforhold og nettverk
- Er tilpasset barnets alder

I rett tid betyr innen tre måneder etter vedtak om opphold er fattet, jfr. St.melding nr. 17 (2000-2001).

Regional oppgave: Bufetats fem regioner har ansvar for å bosette enslige mindreårige flyktninger.

BOTILTAK EGNET FOR ENSLIGE MINDREÅRIGE

- Over 90 prosent av enslige mindreårige asylsøkere under 15 år får vedtak om opphold i Norge og skal bosettes i en kommune.
- De fleste enslig mindreårige flyktninger mellom 15 og 18 år bosettes i **bofellesskap**
- Potensiale for dreining mot mer bruk av **fosterfamilier/vertsfamilier**

De fleste kommuner hjemler bosettingen av barna som et hjelpetiltak etter barnevernloven § 4-4

Bofellesskap = 3-6 ungdommer bor sammen i døgnkontinuerlig bemannet tiltak, med tett oppfølging

Fosterhjem = Ordinært/forsterket fosterhjem/slektsfosterhjem

I perioden 2010 – 2015:

Ca 80 % enslige mindreårige under 15 år blitt bosatt i bofellesskap

Ca 20 % blitt bosatt i fosterhjem (hos slekt eller ordinært)

Hva kan vi tilby kommunene?

Refusjon av utgifter til barneverntiltak

Råd og veiledning i etablering av botilbud

Råd og veiledning om målgruppe

Grundig kartlegging og anbefaling av botiltak for det enkelte barnet

Rekruttering, opplæring og gruppeveiledning av fosterhjem

Forsterkning av fosterhjem ved behov

Bistand i barnevernfaglige spørsmål ved behov etter bosetting

Familieråd som metode for å finne fosterhjem (for barn som har slekt eller nettverk i Norge)

Status på rekruttering av fosterhjem til enslige mindreårige

Klarerte hjem:

- 4 klarerte hjem, 2 i Nordland og 2 i Troms. Hjemmene i Troms er for barn i alderen 7-11 år.

Pågående rekruttering:

- Det er startet kurs i Harstad med 7 potensielle fosterhjem. Avsluttes etter påske.
- Nystartet kurs i Hammerfest med 6 familier. Forventet avsluttet primo mai.
- Planlagt kurs i Sandessjøen primo april. Rekruttering til dette pågår fortløpende.
- I tillegg to familier som er i avsluttende fase på PRIDE opplæring. Har meldt sin interesse for målgruppen.

RÅD OG VEILEDNING

Kompetanseteam mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse

- et nasjonalt tverretatlig fagteam som bistår hjelpeapparatet i konkrete saker som omhandler tvangsekteskap, kjønnslemlestelse eller andre former for æresrelatert vold.

- Veileder både første- og andrelinjetjenestene, for eksempel barnehager, skoler, asylmottak, helsestasjon, barnevern, krisesentre og frivillige organisasjoner.
- Gir råd og veiledning til tjenesteapparatet i enkeltsaker.
- Holder foredrag og kurs på arbeidsplasser.
- Utsatte kan også ta kontakt for å få hjelp.

Telefon:

47 80 90 50

(mandag-fredag kl 9-16)

E-post:

Kompetanseteamet@bufdir.no

Hva ønsker vi av kommunene?

Flere bosetter enslige mindreårige flyktninger under 15 år, også de yngste barna de som trenger fosterhjem

Flere kommuner har tiltaksvifte ved bosetting:

- Døgnbemannet bofellesskap med tett oppfølging
- Ordinært fosterhjem
- Slektsfosterhjem i egen eller en annen kommune
- Små bofellesskap for barn med særskilte oppfølgingsbehov

At barnas omsorgs- og oppfølgingsbehov vurderes fortløpende etter bosetting, og tilbudet tilpasses dette behovet

Fosterhjemstjenesten i regionen gjennomfører intensivkurs i PRIDE for å rekruttere fosterhjem til barna. Per dag

Kommunale tilskudd

Kommuner som bosetter enslige mindreårige mottar ulike tilskudd:

Integreringstilskudd

Utbetales over fem år. (IMDI)

Særskilt kommunalt tilskudd

Ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger. Dette tilskuddet utbetales hvert år til og med det året flyktningen fyller 20 år. (IMDI)

Ekstratilskudd

I 2015 vil kommunene i tillegg til ordinære tilskudd kunne motta ekstratilskudd for bosetting av flyktninger i 2015. (IMDI)

Refusjon

I tillegg refunderer [Bufetat 80 prosent av refunderbare utgifter til kommunale barneverntiltak](#) til barnet fyller 20 år. Slike tiltak kan for eksempel være fosterhjem eller bofellesskap

Nøkkelfaktorer for å lykkes:

- Riktig tiltak til hvert enkelt barn
- Trygge, kompetente fosterhjem og ansatte i bofellesskap
- Etablere bofellesskap som fungerer så likt et hjem som mulig
- Tilstrekkelig ressurser innen helse, skole og barnevern, tverrfaglig og tverretatlig samarbeid (kommune, fylkeskommune, stat)
- Samarbeid med nærmiljø – lag og foreninger
- Opprett samarbeid med andre kommuner, deling av erfaring og samordning av tiltak
- Gode holdninger i befolkningen
- God overgang til voksentilværelsen
- *Botiltak og fosterhjem har ikke ansvaret alene.*

Fortsettelse nøkkelfaktorer for og lykkes..

Bruk tolk!

På IMDi sin informasjonsside, Tolkeportalen.no, finner du nyttig informasjon om bruk av tolk og en oversikt over godkjente tolker. Her finner du også oversikt over hvilke språk som brukes i ulike land.

Ha et transnasjonalt perspektiv i arbeidet.

Det er viktig for barna å kunne opprettholde sosiale, kulturelle og økonomiske bånd til hjemlandet. De har med seg erfaringer og en forståelsesramme fra sitt hjemland. Det er viktig å vektlegge barnets fortid – nåtid – fremtid !

For informasjon se f.eks: Landinfo.no

Kilde: Flyktinghjelpen

”

Rask bosettig er god
integrering

Barna kan bli gode
ressurser i
lokalmiljøet!